

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 18.12.2012
COM(2012) 768 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

i overensstemmelse med artikel 184, stk. 5, i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 om gennemførelse af den europæiske skolefrugtordning

{SWD(2012) 435 final}

INDHOLDSFORTEGNELSE

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET i overensstemmelse med artikel 184, stk. 5, i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 om gennemførelse af den europæiske skolefrugtordning.....		3
1.	INDLEDNING	3
2.	BESKRIVELSE AF ORDNINGEN OG DENS VIGTIGSTE BESTANDDELE	3
3.	EVALUERING AF ORDNINGEN OG DENS BETYDNING FOR BØRNS KOSTVANER	4
3.1.	Etablering af velfungerende ordninger i medlemsstaterne.....	4
3.1.1.	Administrativ gennemførelse og udfordringer.....	5
3.1.2.	Spørgsmål vedrørende finansieringen af ordningen i medlemsstaterne	7
3.2.	Evaluering af ordningens betydning for børns kostvaner	8
3.3.	Henstillinger.....	9
4.	GENERELLE KONKLUSIONER	10

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

i overensstemmelse med artikel 184, stk. 5, i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 om gennemførelse af den europæiske skolefrugtordning

1. INDLEDNING

I overensstemmelse med artikel 184, stk. 5, i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007¹ ("fusionsmarkedsordningen") vedrører denne rapport gennemførelsen af den europæiske skolefrugtordning ("ordningen") i dens første tre år i perioden fra den 1. august 2009 til den 31. juli 2012.

I henhold til fusionsmarkedsordningen skal der i rapporten især behandles spørgsmålene om, hvorvidt ordningen har bidraget til indførelse af velfungerende skolefrugtordninger i medlemsstaterne, og hvilken betydning ordningen har haft med hensyn til at forbedre børns kostvaner.

Rapporten er primært baseret på en analyse af oplysninger fra medlemsstaterne om anvendelse af skolefrugtordninger i deres lande og mere specifikt om oplysninger fra årlige overvågnings- og evalueringsrapporter, som indsendes i overensstemmelse med artikel 12 i Rådets forordning (EF) nr. 288/2009², samt om resultaterne af en ekstern evaluering. Disse kilder er udelukkende baseret på data for skoleårene 2009/2010 og 2010/2011, da skoleåret 2011/2012 endnu ikke er blevet evalueret.

2. BESKRIVELSE AF ORDNINGEN OG DENS VIGTIGSTE BESTANDDELE

Ordningsens byggesten blev lagt i forbindelse med reformen i 2007 af den fælles markedsordning for frugt og grøntsager. Rådet opfordrede Kommissionen til at fremsætte et forslag til en skolefrugtordning for at løse problemet med faldende forbrug af frugt og grøntsager blandt børn. Europa-Parlamentet støttede også initiativet fuldt ud. Der blev indgået en politisk aftale om Kommissionens forslag i november 2008, som banede vejen for EU-finansiering på 90 mio. EUR til medfinansiering af køb og uddeling af friske og forarbejdede frugt-, grøntsags- og bananprodukter til skolebørn hvert år samt for en række tilknyttede foranstaltninger.

Det overordnede mål med ordningen er at fastlægge de politiske og finansieringsmæssige rammer på EU-plan for initiativer fra medlemsstaterne til at vende det faldende forbrug af frugt og grøntsager, navnlig til børn, som er de mest sårbare forbrugere. Målet er således at sikre en varig stigning af andelen af disse produkter i børns kost på et tidligt tidspunkt, hvor deres kostvaner dannes. Endvidere vil den positive betydning for forbruget opfylde målene for

¹ Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), EUT L 299 af 16.11.2007, s. 1.

² Kommissionens forordning (EF) nr. 288/2009 af 7. april 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår EF-støtte til uddeling af frugt- og grøntsagsprodukter, forarbejdede frugt- og grøntsagsprodukter og bananprodukter til børn på undervisningsinstitutioner inden for rammerne af en skolefrugtordning, EUT C 94 af 8.4.2009, s. 38.

den fælles landbrugspolitik, herunder at fremme indtjeningen i landbruget, stabilisere markederne og sikre både de nuværende og fremtidige forsyninger. På samme måde blev der påtænkt en mere uddannelsesmæssig dimension gennem obligatoriske ledsageforanstaltninger, som fungerer som bindeled mellem landbrug, ernæring, sundhed, miljø og fysisk aktivitet, som tilsammen skal sikre, at ordningen bliver endnu mere effektiv. Endvidere bidrager ordningen til EU's mål om at bekæmpe den stigende forekomst af fedme og kroniske sygdomme som følge af usund kost som beskrevet i hvidbogen fra 2007 om "Sundhedsproblemer i relation til ernæring, overvægt og fedme"³.

De medlemsstater, der ønsker at deltage i ordningen, skal udarbejde strategier på nationalt eller regionalt plan i samarbejde med offentlige sundheds- og uddannelsesmyndigheder inden gennemførelsesperioden. EU medfinansierer nationale programmer med op til 50 %, som forhøjes til 75 % for konvergensregioner og regioner i den yderste periferi af EU, og den resterende andel tilvejebringes gennem nationale og/eller private bidrag.

De vigtigste elementer i ordningen er følgende:

- a) uddeling af produkter i uddannelsesinstitutioner, fra børnehaver til skoler på sekundærtrinnet
- b) ledsageforanstaltninger, der skal bevidstgøre offentligheden om betydningen af forbrug af frugt og grøntsager samt sunde kostvaner og styrke forbindelsen til landbruget, f.eks. gennem gårdbesøg og timer i havearbejde
- c) netværk, overvågning og evaluering af gennemførelsen af ordningerne i de enkelte medlemsstater.

3. EVALUERING AF ORDNINGEN OG DENS BETYDNING FOR BØRNS KOSTVANER

Ud over ovennævnte evalueringer fra medlemsstaterne og eksterne evalueringer offentliggjorde Den Europæiske Revisionsret (Revisionsretten) sin særberetning nr. 10 i 2011⁴ med resultaterne af den fælles revision af ordningerne for skolemælk og skolefrugt, hvor den overvejede de to ordningers effektivitet. Revisionsretten vurderede navnlig, om der i tilstrækkelig grad opfordres til at deltage i ordningerne, om EU-støtten har en direkte betydning for modtagernes forbrug, og om ordningerne vil opfylde deres uddannelsesmæssige mål og påvirke fremtidige kostvaner. Endvidere gennemførte CEPS⁵ i 2011 en undersøgelse i henhold til en særlig kontrakt med Kommissionen, som fokuserede på at anslå og evaluere den administrative byrde, som ordningerne for skolemælk og skolefrugt afstedkom.

3.1. Etablering af velfungerende ordninger i medlemsstaterne

I lyset af de mange parametre, som kan anvendes til at vurdere, i hvor høj grad der er etableret en velfungerende ordning i medlemsstaterne, fokuseres der i denne rapport på at evaluere ordningens administrative gennemførelse i medlemsstaterne og udfordringer med hensyn til:

³ Hvidbog om en EU-strategi om sundhedsproblemer i relation til ernæring, overvægt og fedme, COM(2007)0279, 30.5.2007.

⁴ Revisionsrettens særberetning nr. 10/2011 "Er ordningerne for skolemælk og skolefrugt effektive?"

⁵ Særberetning fra Centre for European Political Studies (CEPS) "Measurement of administrative burdens generated by European legislation, Administrative burden quantifications of School Fruit Scheme and School Milk Scheme" af 7. december 2011.

a) dens effektivitet, b) opståede problemer, c) administrationsomkostninger og administrative byrder og d) ledsageforanstaltninger og endelig finansierings spørgsmål.

3.1.1. Administrativ gennemførelse og udfordringer

Der findes forskellige tilgange til og grundlæggende koncepter for, hvordan man gennemfører en velfungerende skolefrugtordning. Selv inden for en medlemsstat eller region kan der være forskellige tilgange til ordningen på grund af de beslutninger, der træffes på skoleplan. De nationale evalueringer omfattede en vurdering af gennemførelsen af ordningen samt tilfredsheden hos de skoler og det personale, som deltog i den praktiske gennemførelse. Denne såkaldte procesevaluering viste, at ordningen med succes er blevet gennemført i medlemsstaterne, og at den er blevet rigtig godt modtaget af både børn, lærere og forældre. I skoleåret 2010/2011 blev mange af de problemer, som opstod i ordningens første år, i vid udstrækning løst, og ordningen kører gnidningsløst i langt de fleste medlemsstater. Der er dog stadig en række medlemsstater og/eller regioner, som finder det vanskeligt at gennemføre den (se punkt b).

Evalueringerne viste endvidere, at kravet om at etablere et partnerskab mellem uddannelse, sundhed og landbrug er blevet opfyldt, navnlig med hensyn til at tilpasse den europæiske ordning til de nationale/regionale rammer og til at udvikle ordningens grundlæggende koncept eller strategi. Dette partnerskab var knap så struktureret på skoleplan, hvilket kan skyldes den manglende kontakt mellem de forskellige interesseparter.

a) Ordningens effektivitet

Af den eksterne evaluering fremgik det, at der ikke findes nogen let metode til at beregne, hvilke ordninger der er de mest effektive. Eftersom ordningen afstedkommer flere forskellige resultater, som alle kan bruges som effektindikatorer, skal effektiviteten måles på mere end én måde. Det er f.eks. vanskeligt at sige, om det er bedre, at mange børns forbrug stiger lidt, end at få børns forbrug stiger meget. Ved evalueringen blev anvendt en tilnærmelsesvis vurdering af effektiviteten.

Resultaterne viser, at forholdet mellem mængden af uddelte frugt- og grøntsagsprodukter og de afholdte budgetmidler varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat (fra 0,90 EUR til 7 EUR pr. kg). Prisen afhænger imidlertid delvist af uddelingsomkostninger, som af forskellige grunde som geografi (fjerntliggende områder, øer), befolkningstæthed og valgte produkter varierer meget. En lav pris pr. kg produkter er i sig selv ingen garanti for effektiv uddeling.

Hvis man ser på uddelingsfrekvens i forhold til det afholdte budget, fremgår det, at de mest effektive ordninger er dem, hvor der bruges færre penge på produkter med en relativt høj uddelingsfrekvens som f.eks. Estland (0,91 EUR pr. kg frugt med 2,6 uddelinger pr. uge). Den højere uddelingseffektivitet for de uddelte produkter kan delvist forklares med en lavere pris pr. kg produkter.

Ved beregningen af forholdet mellem antal børn i målgruppen og det afholdte budget pr. barn fremgår det klart, at otte medlemsstater eller regioner har en høj andel af deltagende børn. De når ud til over 60 % af deres målgruppe, fordi deres udgifter pr. barn er betydeligt lavere. Medlemsstater eller regioner, som har meget høje udgifter pr. barn, når generelt kun ud til en lille procentdel af børnene. Der er visse undtagelser, som f.eks. Ungarn, som på den anden side kun uddeler én slags frugt (æbler).

Endvidere viste evalueringen, at niveauet af medfinansiering fra EU påvirker, i hvor høj grad målgruppen er dækket. En højere procentdel af EU-støtte betyder, at medlemsstaterne kan nå flere børn i en målgruppe.

b) Udfordringer og problemer med gennemførelsen

Forståeligt nok opstod de største problemer med gennemførelsen i det første år efter ordningens lancering i 2009. Disse administrative startproblemer vedrørte primært den store administrative byrde, logistik-/organisationsudfordringer og sikring af den krævede nationale finansiering.

Den administrative byrde og problemerne i forbindelse med national eller privat medfinansiering forklares mere indgående i punkt c) og i kapitel 3.1.2.

Logistikproblemer vedrørte primært skolernes kapacitet til at håndtere klargøring og uddeling af produkter. Der var ligeledes problemer med at finde leverandører, navnlig i fjerntliggende områder. Medlemsstaterne har løst deres startproblemer på forskellige måder. For at løse deres logistikproblemer har Nederlandene f.eks. reduceret antallet af leverandører. Kontraktens omfang er således blevet mere attraktivt med hensyn til produktlevering, og det administrative arbejde og kontrolomkostningerne er reduceret. Polen indførte en engangspris pr. portion, hvilket har ført til forenkling og rationalisering af støttetildelingen.

c) Administrationsomkostninger og administrative byrder

Generelt fremgår det af evalueringsrapporten, at det administrative arbejde med hensyn til dokumentations-, rapporterings- og kontrolforpligtelser i forbindelse med ordningen er overskueligt og gennemsnitligt sammenlignet med andre politiske foranstaltninger under den fælles landbrugspolitik. Disse krav udgør således ikke i sig selv en hindring for, at medlemsstater eller skoler kan deltage.

Den eksterne evaluering viser, at den administrative byrde i regionalt organiserede ordninger som f.eks. i Catalonien eller Sachsen-Anhalt synes at være større i forhold til antallet af deltagende skoler og børn, end i centralt organiserede ordninger. Dette stemmer overens med rapporten fra CEPS, som viser, at sådanne byrder på samme måde som faste omkostninger ikke forøges, når ordningen udvides.

På den anden side blev det i evalueringerne slået fast, at der var omfattende byrder i forbindelse med gennemførelsen og udførelsen af ordningen i skolerne. Byrderne opstår som følge af de organisationsmæssige udfordringer i forbindelse med medlemsstaternes beslutninger om, hvordan ordningen skal gennemføres. I visse tilfælde har skolerne endda fået til opgave at indgå og forvalte kontrakterne med leverandørerne. I de fleste deltagende medlemsstater og regioner tildeles skolerne opgaver med logistik og levering af produkterne og skal samtidig klargøre og uddele dem til børnene. Dette er tidskrævende og kræver yderligere arbejdskraft. Visse medlemsstaters evalueringer advarer om, at skolerne pålægges for store byrder, og at det kan afholde dem fra at deltage i ordningen.

I visse tilfælde er den administrative byrde opstået som følge af de meget strenge nationale krav, som medlemsstaterne indførte i det første år, og som efterfølgende blev ændret i lyset af de erfaringer, de havde gjort. Polen slækkede f.eks. på sine krav til emballering og klargøring af produkterne, fordi leverandørerne ikke kunne opfylde dem. Endvidere forenkled Kommissionen forordning (EF) nr. 288/2009.

d) Ledsageforanstaltninger

De ledsageforanstaltninger, som gennemføres i henhold til EU-ordningen, varierer fra medlemsstat til medlemsstat. Generelt var det de offentlige myndigheder med ansvar for uddannelse, sundhed og landbrug, som fastlagde foranstaltningernes grundlæggende koncept. Den mest almindelige tilgang er at tilbyde skolerne forskelligt undervisningsmateriale og forslag til ledsageforanstaltninger og derefter lade dem selv beslutte, hvordan de skal gennemføres. På den anden side er det ikke alle nationale eller regionale ordninger, som yder skolerne støtte til gennemførelsen af disse foranstaltninger. I nogle få medlemsstater og regioner gennemføres ledsageforanstaltningerne ganske enkelt inden for skolernes almindelige læseplan. Den store forskel på tilgange til og dermed styrken af disse foranstaltninger kan ligeledes skyldes, at de ikke medfinansieres af EU's midler, og der er dermed ingen minimumskrav, hvad angår deres gennemførelse.

Analysen viser, at der findes to typer af programmer: De programmer, hvor foranstaltningerne udgør en central del af ordningen, f.eks. i Irland, og de programmer, hvor foranstaltningerne integreres som et "tillæg", som f.eks. i Nederlandene. Udgifterne til ledsageforanstaltninger er således forskellige, idet Nederlandene og Frankrig bruger mindre end 1 EUR pr. barn i det første år, mens Irland bruger over 25 EUR pr. barn, idet landets system er baseret på belønninger (små præmier).

Hvad angår ledsageforanstaltningernes effekt, viser forskning i Irland, at "Food Dudes"-programmet, som er baseret på effektive ledsageforanstaltninger, er afgørende for at opnå en bæredygtig stigning i børns forbrug af frugt og grøntsager. For andre medlemsstater, som benytter sig af en anden tilgang, er det i denne forbindelse vanskeligt at evaluere den overordnede kortsigtede effekt af ledsageforanstaltningerne.

3.1.2. Spørgsmål vedrørende finansieringen af ordningen i medlemsstaterne

Som forklaret i de foregående kapitler er ordningen baseret på princippet om medfinansiering. De midler, som medlemsstaterne skal tilvejebringe, kan komme fra offentlige eller private kilder. Det fremgår klart af de nationale og eksterne vurderinger, at det bliver stadig mere vanskeligt at tilvejebringe medfinansiering, navnlig hvis den udelukkende skal skaffes gennem skoler, kommuner eller forældre. Medfinansieringen er således flere gange blevet nævnt som en af de største udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af ordningen og en af årsagerne til, at visse regioner i medlemsstaterne har besluttet ikke at deltage i ordningen.

a) Kilder til national medfinansiering

I de fleste deltagende medlemsstater og deres regioner er den nationale medfinansiering udelukkende baseret på offentlige midler. Kun Slovakiet, Danmark, Østrig og Flandern (Belgien) anmoder om forældrebidrag, og tre medlemsstater/regioner inddrager privat finansiering i deres medfinansieringskoncept (Baden-Württemberg, Nederlandene og Flandern).

Private bidrag til finansieringen kan være en positiv mulighed for at udvide omfanget af ordningen, hvis deltagelse på lang sigt og private interesser kan håndteres ordentligt. Det synes at være mere effektivt at finde frem til og indgå kontrakter med private sponsorer, hvis den nationale/regionale kontrolmyndighed og ikke skolerne er ansvarlig for dette. Af evalueringen fremgår det desuden, at ordningen ikke udvides i de regioner, hvor det offentlige bidrag er meget begrænset, og den private finansiering skal organiseres af de deltagende skoler. Dette er tilfældet i Frankrig og Tyskland. Baden-Württemberg har med et offentligt bidrag på blot 4 % haft specifikke problemer med hensyn til at udvide sit program, mens dette ikke er tilfældet i naboregionerne Bayern og Rheinland-Pfalz, som får et offentligt bidrag på

50 %. I Frankrig findes der ingen national medfinansiering, og budgettet udfyldes enten af kommunerne eller af skolerne selv ud fra deres kantinebudget.

b) Forældrebidrag

Der er forskellige holdninger til indførelsen af et forældrebidrag til finansieringen, selv om det kan sikre, at forældrene til en vis grad involveres i ordningen, og budgettet kan udvides. Grundlæggende antages det, at et obligatorisk finansielt forældrebidrag har en positiv betydning for deltagelsen, navnlig hvis skolerne har mange børn med en mindre privilegeret social baggrund. Endvidere lyder budskabet fra skolernes rektorer, at det kræver relativ meget organisation at indsamle penge i skolerne. Dette bekræftes eksempelvis af erfaringerne fra Letland. Der har det vist sig, at gennemførelsen af skolemælksordningen stoppede, da den offentlige finansiering blev reduceret.

c) Virkningen af EU's medfinansiering

I evalueringen konkluderes det således, at EU-støtten – både finansieringsandelen og den absolutte størrelse af de tilgængelige EU-midler – har en positiv eller endda afgørende virkning på ordningens effektivitet. EU-midler er afgørende for, om nationale (eller regionale) ordninger bliver en succes i næsten alle deltagende medlemsstater, uanset det underliggende medfinansieringskoncept. Derudover giver EU's deltagelse i offentlighedens øjne de nationale og regionale ordninger mere troværdighed og vægt.

3.2. Evaluering af ordningens betydning for børns kostvaner

Idet de nationale evalueringer kun omfattede to år af ordningens gennemførelse, og idet der blev anvendt forskellige evalueringsmetoder, kan resultaterne med hensyn til ordningens effektivitet ikke være endegyldige, navnlig ikke med hensyn til betydningen på lang sigt.

a) Betydning for børns kostvaner

Under hensyntagen til disse begrænsninger viser resultaterne af de fleste nationale og regionale evalueringer, at ordningen har medført en stigning i børns forbrug af frugt og grøntsager. I Polen er der eksempelvis registreret en stigning i forbruget på 21 %. Tilsvarende positive resultater blev fastslået på grundlag af interview gennemført som led i en ekstern evaluering. Kun fire evalueringer kunne ikke påvise nogen betydning for forbruget, enten fordi der endnu ikke er et tilstrækkeligt grundlag til at bedømme ordningens betydning for forbruget efter blot et års gennemførelse, som det er tilfældet i Nederlandene, eller fordi der ikke blev påvist nogen betydelig statistisk forskel i forbrugsmønstre.

I nogle tilfælde skaber det en positiv sidegevinst at opfordre børn til at spise flere frugt- og grøntsagsprodukter, også uden for de officielle uddelingstidspunkter i skolerne, f.eks. i forhold til forbruget efter skole i Rumænien, eller på dage, hvor frugttudelingen ikke var planlagt, som i Nederlandene. Konklusionerne var imidlertid forskellige med hensyn til ordningens betydning for børns livsstil generelt, som f.eks. hvad angår forbruget af populære snacks eller slik. I visse tilfælde blev det konstateret, at der ikke var nogen synlig effekt, mens der på andre tidspunkter blev identificeret en positiv ændring. Det er interessant at bemærke, at mange evalueringer viste, at ordningen ikke påvirker forbruget hos alle de deltagende børn på samme måde. Der blev konstateret forskelle med hensyn til køn, idet piger spiser flere frugt- og grøntsagsprodukter end drenge, samt med hensyn til typen af produkter, idet frugt foretrækkes frem for grøntsager. Visse evalueringer har endvidere vist ordningens positive

effekt, navnlig i forhold til samfundsøkonomisk dårligt stillede grupper, som har taget varmt imod ordningen.

b) Betydning for forældre

I de fleste evalueringer blev ordningens betydning for forældre og deres forbrug udeladt eller håndteret indirekte ved kun at undersøge deres holdning til ordningen generelt og deres børns kostvaner. Selv om det i mange evalueringer blev konkluderet, at forældrene tog positivt imod ordningen og dens mål, har den i Frankrig og Polen ikke haft nogen synlig betydning for forældrenes forbrug. Andre evalueringer viser, at ordningen havde en positiv betydning for forældrenes holdning til børnenes kost. I Irland, Polen og Malta gav forældrene eksempelvis mere frugt og grønt med i madpakken. Der var endvidere et større udvalg af frugt og grøntsager derhjemme (Italien), og i mindre omfang kunne der ses en positiv betydning for forældrenes eget forbrug.

3.3. Henstillinger

Evalueringerne viser store forbedringer i ordningens funktionsmåde sammenlignet med dens udfordrende start. Ikke desto mindre blev der fremsat flere henstillinger med henblik på at styrke ordningen.

Den første henstilling vedrører udjævning af de finansielle begrænsninger, som mange medlemsstater og regioner oplever, og styrkelse af ordningen ved at udvide dens anvendelsesområde:

- Det henstilles, at EU's medfinansiering forhøjes, eftersom de nuværende 50 % og 75 % synes at hindre en øget anvendelse. Den overordnede EU-støtte bør ligeledes forhøjes til over 90 mio. EUR.

Hvad angår gennemførelsen af ordningen og uddelingsparametrene, fremsættes følgende henstillinger:

- Målet bør være vedvarende uddeling (≥ 35 skoleuger), eftersom det kun er en tilstrækkelig lang deltagelse, som kan have en bæredygtig indvirkning i forhold til at forbedre børns kostvaner, som det er påtænkt i ordningen.
- Variation i tilbuddene ses som et vigtigt succeskriterium for en effektiv ordning. Det anbefales at tilbyde mindst fem til ti forskellige produkter for at fastholde børnenes interesse. Denne henstilling kan dog være vanskelig at følge, hvis medlemsstaterne beslutter at give lokale eller sæsonbetonede frugt- og grøntsagsprodukter fortrinsret.
- Produkterne skal fortsat uddeles gratis. Dette ses i mange evalueringer (f.eks. Tyskland og Nederlandene) og også i Revisionsrettens beretning som en bestemmende faktor for ordningens succes, idet det påvirker både deltagelse og effektivitet.
- Endvidere anbefales en høj frekvens i uddelingen af produkterne, ideelt set tre gange om ugen. Denne henstilling hænger i lighed med de foregående tre henstillinger uløseligt sammen med spørgsmålet om ordningens finansiering og det tilgængelige budget.

Med hensyn til ordningens målgrupper:

- Flere medlemsstater ser et behov for at udvide ordningens målgruppe, så flere børn kan nyde godt af den. Dette hænger sammen med den tilgængelige finansiering.
- Det er ligeledes slået fast, at der er behov for en målrettet tilgang til mere "sårbare" grupper som samfundsøkonomisk dårligt stillede grupper, som udviser en stor interesse for ordningen. Henstillingen lyder, at ordningen bør målrettes, men ikke begrænses til denne gruppe for at undgå at stigmatisere de skoler, de går på, og eftersom det vil være vanskeligt at identificere disse grupper og skoler præcist.
- Flere evalueringer viser endvidere, at der skal findes bedre metoder til at nå ud til drenge, som har en tendens til at have et mindre forbrug af frugt og grøntsager end piger.

Med hensyn til den administrative og organisationsmæssige byrde gives følgende henstilling:

- For at reducere den administrative byrde bør metoderne til harmonisering af rapporteringsforpligtelserne og de administrative procedurer i ordningerne for skolefrugt og skolemælk undersøges. Derudover bør der findes løsninger i de nationale strategier, som skal hjælpe skolerne med at løse organisations- og logistikopgaver.

I lyset af ledsageforanstaltningernes betydning og for at løse problemerne i forbindelse med deres gennemførelse fremsættes følgende henstillinger:

- Medlemsstaterne opfordres til at være mere opmærksomme på den tilgang, de benytter, eftersom betydningen af disse foranstaltninger hænger sammen med den metodemæssige tilgang.
- Der henstilles til, at disse foranstaltninger bliver berettigede til EU-støtte gennem minimumsfinansiering med henblik på at styrke deres rolle og sikre en konsekvent gennemførelse.

Hvad angår ordningen generelt, fremsættes i mange nationale evalueringer følgende henstilling:

- Der er et stort behov for at gøre ordningen mere synlig og give flere og mere målrettede oplysninger samt inddrage forskellige aktører og interesseparter mere systematisk.

4. GENERELLE KONKLUSIONER

Efter blot tre år med den europæiske skolefrugtordning er det stadig for tidligt at drage endelige konklusioner, navnlig med hensyn til dens bæredygtige indvirkning på børns kostvaner. Det kan ikke desto mindre konstateres, at dømme ud fra de indledende evalueringresultater og Kommissionens tal fra overvågningen, at ordningen med succes er blevet gennemført i medlemsstaterne, og at dens effektivitet er stigende, hvad angår det afholdte budget og de fordele for børn, der nyder godt af den (over 8 mio.), sammenlignet med startfasen.

Med hensyn til ordningens effektivitet viser de nationale evalueringer, at ordningen har et stærkt potentiale og er et hensigtsmæssigt værktøj til at påvirke både børns og forældres

kostvaner, idet de opfordres til at øge deres forbrug af frugt og grøntsager i fremtiden, hvis blot det sikres, at ordningen kan fortsætte på lang sigt.

Der blev fremsat flere henstillinger og forslag til forbedringer i de evalueringer, som blev gennemført af medlemsstaterne og den eksterne kontrahent, samt i Revisionsrettens særberetning. Nogle af de vigtigste henstillinger er allerede behandlet sammen med de foreslåede ændringer til ordningen inden for rammerne af forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik 2020. For at sikre at endnu flere børn end de 8,1 mio. kan nyde godt af ordningen, har Kommissionen foreslået at styrke den yderligere ved at forhøje det overordnede EU-budget for ordningen til 150 mio. EUR. Det foreslås endvidere at forhøje EU's medfinansiering, der anses for at være en af de vigtigste parametre for ordningens succes. Ifølge de eksterne evalueringer er den nuværende medfinansieringsprocent en af de vigtigste hindringer for en større anvendelse af midlerne.

I lyset af den betydning, som tillægges ledsageforanstaltninger, foreslår Kommissionen endvidere at gøre disse foranstaltninger berettiget til medfinansiering over EU-budgettet på visse betingelser og inden for en endnu ikke fastlagt øvre grænse. Dette vil styrke deres betydning og sammenhæng til generel fordel for ordningen.

Som følge af denne positive feedback på ordningens effektivitet efter de første tre år efter gennemførelsen er det på dette tidspunkt vigtigt at begynde at tænke på fremtiden. Revisionsretten opfordrer i sin særberetning desuden til større koordinering og synergi mellem ordningerne for skolefrugt og skolemælk for at sikre, at de har en ensartet tilgang til ernæring, og at de forvaltes effektivt.

Kommissionen har derfor indledt en konsekvensanalyseproces, som kommer til at bygge på resultaterne af evalueringen og allerede gennemførte forbedringer samt tage hensyn til Revisionsrettens særberetning. Den vil vurdere virkningerne af ordningerne i deres nuværende form og analysere, om og hvordan de bør udvikles i fremtiden ved at undersøge forskellige alternativer, herunder muligheden for at indføre en ny og udvidet ordning. Den vil endvidere undersøge ledsageforanstaltningers rolle og udformning, eftersom disse er et vigtigt værktøj i arbejdet med at informere og undervise børn om betydningen af landbrugsprodukter og landbrug samt om sunde kostvaner og en sund levevis.